

POPRZEDAĆ (47) *vb pf*

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w e 1 r. błędne znakowanie).

inf poprzedać (6). ◇ *fut* 1 sg poprzedać (1). ◇ 1 pl poprzedać (2). ◇ *praet* [1 sg m -m poprzedał.] ◇ 3 sg m poprzedał (14). ◇ 3 pl m pers poprzedałi (12). ◇ [plusq 3 sg m był poprzedał.] ◇ *imp* 2 sg poprzedać (1). ◇ 2 pl poprzedać (1). ◇ *con* 3 sg m by poprzedał (1). ◇ *impers* [praet poprzeda(a)no.] ◇ *con* by poprzedać (1). ◇ *pass praet* 3 pl subst poprzedały się (1). ◇ *part praet act* poprzedałszy (7).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

Dokonać wymiany wielu dóbr na pieniądze lub inne dobra; niekiedy: sprzedać wiele; vendere Vulg, PolAnt [kogo, co] (47) : Kupiec tám ługi wyftawiał/ Ná targ áby ie poprzedał: Y wziął zá nie zysk ne [!] máły BierEz Bv; Będę w owce bárzo bogát. Potym z nich wełnę poprzedać/ Pieniędzy wiele nábieram. BierEz Q3, P2; wżlyepuczowye pokradl v yednego kmyeczia íchati byalle, dwye kósfuli czienkie, dwa rączniki czienkie dwye kósfuli paczełzne, dwye połchewcze, tho poprzedał y thu y owdzie LibMal 1544/87; wyanykowye dworcze ívknyą czwikowłkiego ívknyą y plałchcz vkradl y íchath byallich kylko y plothna czienkiego 14 lokieth poprzedał tho y przepiel LibMal 1544/87, 1544/87, 1545/107v, 108; KrowObr 38; A drudzy poprzedałszy wżytko/ co mieli/ próšili ípołu Páná/ áby záchował ony/ ktore niepobożny Nikánor przed ich przyšciem y potkánim poprzedał. BibRadz 2.Mach 8/14; BielKron 359, 363; Prot A3v; Muši woły poprzedać/ choć ich w pług potrebá/ Ze złego wybieráiąc/ lepiej kupić chlebá. BielSat D4v [idem BielRozm 32], C2; Zá Apoštołow Chrzešćijanie nowi/ wżyftko poprzedałszy á przed nogi Apoštołkie położywłszy/ ípolny żywot w dobrowolnym vbołtwie wiedli. WujJud 144; BudBib 2.Mach 4/32; przyáchał do nie⁸⁰ on Rzymiánin/ y fwe wżytko poprzedałszy/ pieniądze mu dał/ á łam do śmierci przy nim zołtał. SkarŻyw 454, 62; BielRozm 17, 32; GostGosp 72; Poprzedaćieź máiętności wálze/ á daycie íáłmużnę. WujNT Luc 12/33, s. 271; SarnStat 239, 696; Gumná łą w opátrności/ Role łie zášiały/ Zbožá ná targ wiezione/ teź łie poprzedały. PaxLiz B2v; [Corrasi omnia. Włlytkom poprzedał. TerentMatKęł G2; LustrPłoc 27; jako ludzie zeznawali, na tym spuście nasolono ryb pospolitych beczek krasnostawskich 12, okrom tego, co tak żywizną poprzedaćo i zjedzono. LustrRus 113].

poprzedać komu (3): thi woli zidzy Zwoloch wignaly y zidzy ych wpolńcze y kvpczom ynńchem y íchamem thełch Borzobathem poprzedały. LibLeg 11/159; LibMal 1547/128v, 1550/154v; [item od ról pustych w kluczu laznowskim które był poprzedał urzędnik za X. Arcybiskupa poddanym z tego klucza, wziąłem in summa wszytkiego 26 [florenów], 6 [groszy] InwBiskWłocł 1582/160, 1582/328].

poprzedać na kogo, na co [= z przeznaczeniem na kogo, na co] (3) : Falendyźem pryęzwáli [!] Włofkie łukno drogie/ Aby chytrzey ízaleli Polaki vbogie. [...] Kupćie mili polacy íełt się w czym okazáć. [...] Poprzedaćo ná ten łtroy ony chude kárwy. BielSat B4 [idem BielRozm]; SkarŻyw 291; BielRozm 13.

poprzedać na kogo [= komu] (1): Glod ták páłł Egiptczyki że y bydło y imienie ná Krolá poprzedałi Leop Gen 47 arg.

poprzedać za co (3): w dolńku [...] trzy konye vkradl łthowarzińchem [...] poprzedałi the konye yednego za 4 grzywny drugiego za trzi a trzeciego za 5 grzywyen LibMal 1545/109, 1547/131 [2 r.].

poprzedać po ilu (1): thu wpoznanyv na lzywethi Ian pyorek łrułchowych 19 sthałchu vkradł tho poprzedał po schelyagu y po kwarthnyku *LibMal* 1547/125.

poprzedać dokąd (1): Menelaus [...] / vkradłfy z kołciolá niektore naczynie złothe / darował Andronikowi / á ine poprzedał do Thyru / y do inych miałt okolicznych. *Leop* 2.*Mach* 4/32.

W przeciwstawieniu: »poprzedać ... (na)kupić« (6): TEmerlan Owce pałal / [...] Poprzedał Owce Woły / á Koni nákułił *RejZwierz* 33, 121v; *BibRadz Matth* 13/46; *WujNT Matth* 13/46; Vłtawiamy [...] / áby ci zamorłczycy y cudzoziemcy / co májetyłności ziemiłkich nákułili / do trzech lat powinni to poprzedać *SarnStat* 1129 [*idem*] 107.

W charakterystycznych połączeniach: *poprzedać imiona* (*imienie*) (4), *májetyłność* (*májetyłności*) (2), *rzeczy*, (*swe*) *wszy(s)tko* (2); *poprzedać* (*wszystko*) *co ma* (5).

Zwrot: »poprzedać pod więtszą ceną« (1): Vide supra subiicere hastae, Cziyę májetyłność skazác / poprzedać pod więłtłzą ceną / to yełt / kto więcey zá nię chce dáć áby yá miał. *Mqcz* 153c.

Synonim: *zbyć*.

Formacje współrdzenne cf PRZEDAĆ.

Cf **POPZRZEDANIE**

MC